

Regeringens proposition

1977/78: 84

om avtal mellan Sverige och Norge angående grunderna för fördelningen av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster;

beslutad den 6 april 1978.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

INGEMAR MUNDEBO

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ett nytt avtal mellan Sverige och Norge angående grunderna för fördelningen av beskattningen av LKAB:s inkomster. Avtalet ersätter ett från norsk sida uppsagt avtal från år 1962 i samma ämne, som tillämpades sista gången på 1975 års inkomster.

Avtalet träder i kraft så snart ratifikationshandlingar har utväxlats och avses bli tillämpligt på inkomst som uppbärs år 1976 eller senare år.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1978-04-06

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ullsten, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Åsling, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Burenstam Linder, Wikström, Johansson, Friggebo, Wirtén

Föredragande: statsrådet Mundebo

Proposition om avtal mellan Sverige och Norge angående grunderna för fördelningen av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster

---

1 Inledning

Efter uppsägning från norsk sida i juni 1975 upphörde avtalet mellan Sverige och Norge den 31 oktober 1962 angående grunderna för fördelning i beskattningshänseende av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster att gälla vid utgången av år 1975 (SFS 1975: 989).

Förhandlingar om ett nytt avtal mellan de båda staterna i samma ämne hade emellertid inletts redan dessförinnan. Förhandlingarna avslutades i Oslo den 25 och den 26 januari 1977. Vid sistnämnda tillfälle paraferades ett förslag till avtal mellan de båda staterna angående grunderna för fördelningen av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster och ett protokoll som är fogat till avtalet. Samtidigt paraferades ett förslag till överenskommelse angående inkomstberäkningen, vilket senare skall ingås mellan de båda staternas behöriga myndigheter. Handlingarna var upprättade på svenska. Överenskommelse har senare nåtts om texter på norska. Förslagen bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.

Efter remiss har yttranden över förslagen till avtal, protokoll och överenskommelse avgetts av kammarrätten i Stockholm, riksskatteverket, landstingsförbundet, Svenska kommunförbundet och Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag. Svenska kommunförbundet har bifogat yttranden av Gällivare kommun, Kiruna kommun, Luleå kommun och Stockholms kommun.

Sedan regeringen den 9 februari 1978 hade beslutat att avtalet och protokollet skulle undertecknas, har de den 14 mars 1978 undertecknats för Sveriges del av beskickningschefen i Oslo.

2 Tidigare avtalsregleringar

Transport av malm från de norrländska malmfälten till Narvik för utskjeppning påbörjades redan år 1903. Transporterna reglerades genom ett transportavtal som hade ingåtts år 1898. Redan under de första verksamhetsåren i Norge uppstod tvist om och i vilken utsträckning den verksamhet som Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag (LKAB) bedrev i Norge genom transport av malm genom norskt territorium och utskjeppning från norsk hamn skulle medföra rätt för Norge att beskatta en del av bolagets vinst. Sådan beskattning skedde dock och under åren 1904—1912 uppskattades den del som skulle beskattas i Norge skönsmässigt för varje år. Bolaget önskade emellertid fastare normer för beskattningen, särskilt för att förhindra alltför kraftiga skönstaxeringar. År 1913 utfärdades en gemensam deklARATION av den svenska och den norska regeringen som medförde, att 10 % av bolagets hela beskattningsbara inkomst beskattades i Norge. Så stor del av bolagets totala vinst ansågs nämligen hänförlig till bolagets anläggningar i Narvik. Överenskommelsen innehöll ingenting om underlaget för beskattningen men det torde ha varit underförstått, att bolagets svenska deklARATION skulle godtas vid beskattningen i Norge.

Genom ett avtal år 1937 (SFS 1937: 661) bestämdes, att en tiondel av bolagets samlade inkomst skulle beskattas i Norge och nio tiondelar i Sverige. Fördelningen avsåg såväl den statliga som den kommunala beskattningen. Inte heller detta avtal innehöll bestämmelser om underlaget för beskattningen men i praktiken godtogs vid beskattningen i Norge i princip bolagets svenska deklARATION. En del justeringar uppåt gjordes dock med hänsyn till att vissa avdrag som bolaget hade gjort inte godtogs vid beskattningen i Norge.

Frågan om en revision av 1937 års avtal aktualiserades i skilda sammanhang i slutet av 1950-talet och efter förhandlingar under åren 1961 och 1962 undertecknades ett nytt avtal den 31 oktober 1962. Avtalet godkändes av riksdagen (prop. 1962: 199, BeU 1962: 65, rskr 1962: 396) och tillämpades första gången beträffande 1962 års taxering (SFS 1963: 61). Efter uppsägning från norsk sida upphörde som jag har nämnt tidigare avtalet att gälla vid utgången av år 1975.

1962 års avtal innebar i huvudsak följande. I motsats till vad som gällde tidigare var den norska inkomstandelen i princip beroende av de malmkvantiteter som transporterades till norsk resp. svensk hamn. Under åren 1952—1959 transporterades årligen mellan 72 och 83 % av LKAB:s för utskjeppning avsedda malm till Narvik medan återstoden transporterades till Luleå. De angivna procenttalen för transportererna till Narvik motsvarade en årlig transporterad malmkvantitet under angivna år av mellan 8,3 och 10,5 milj. ton. År 1961 uppgick till Narvik transporterad malmkvantitet till 12,5 milj. ton. Med utgångspunkt härifrån

föreskrevs i avtalet, att Norge skulle ha rätt att beskatta 10 % av bolagets samlade inkomst, om de kvantiteter gruvprodukter som transporterades med järnväg till hamn i Norge utgjorde lägst 74 % och högst 78 % av den totala kvantiteten av de under inkomståret till hamn med järnväg transporterade gruvprodukterna. Om den norska transportandelen översteg 78 %, skulle den norska inkomstandelen ökas enligt vissa i avtalet angivna regler. Om den norska transportandelen däremot understeg 74 %, minskades den norska inkomstandelen enligt motsvarande regler. Enligt en särskild spärregel skulle dock den norska inkomstandelen aldrig kunna understiga 8 %, vilket motsvarade en norsk transportandel av 59,2 %. Bestämmelserna gällde vid både den statliga och den kommunala beskattningen i Norge. Den ovan angivna lägsta procentsiffran 74 för tillämpning av en norsk inkomstandel av 10 % kunde höjas till 75, om den norska fastighetsskatten ("eiendomsskatten"), som utgick på bolagets fastigheter, översteg visst i avtalet angivet belopp, vilket anknöt till då utgående fastighetsskatt i Norge. Den del av bolagets samlade inkomst, som enligt nu nämnda regler inte skulle beskattas i Norge, skulle beskattas i Sverige.

Som jag har nämnt tidigare innehöll de äldre avtalsregleringarna inte några särskilda bestämmelser om inkomstberäkningen. Inte heller 1962 års avtal innehöll sådana regler. Däremot hade i avtalet tagits in bestämmelser som gav de båda staternas behöriga myndigheter, dvs. de svenska och norska finansdepartementen, möjlighet att träffa överenskommelse om hur inkomstberäkningen skulle ske. I den överenskommelse som sedermera träffades fastställdes, att vid inkomstberäkningen i Norge i princip skulle godtas samma underlag som vid taxeringen i Sverige. Vissa justeringar skulle dock få ske. Sålunda skulle vid beskattningen i Norge tillägg göras med 10 % av yrkade avdrag för substansminskning på gruva liksom även för föreningsavgifter. Vid taxeringen i Sverige erhöll bolaget avdrag med endast 90 % i dessa hänseenden och fick således ingen kompensation för mistad avdragsrätt vid beskattningen i Norge. Vidare föreskrevs i överenskommelsen, att inkomstberäkningen i Norge skulle ske som om avsättning enligt den svenska lagstiftningen om investeringsfonder inte hade verkställts. Avsättning skulle dock enligt överenskommelsen få ske i vanlig ordning i fråga om den del av bolagets inkomst som beskattades i Sverige. I praxis har de sistnämnda reglerna tillämpats även i fråga om avsättning enligt den senare tillkomna svenska lagstiftningen om miljöfonder.

Det bör i detta sammanhang nämnas, att skattefrågor i allmänhet mellan Sverige och Norge reglerats i generella dubbelbeskattningsavtal mellan de båda staterna. Det första avtalet ingicks år 1947. Det ersattes senare av ett nytt avtal år 1956. Nu gällande dubbelbeskattningsavtal ingicks den 1 november 1971 (SFS 1972: 35). I samtliga dessa avtal har intagits föreskrifter (art. 28 i nu gällande avtal) som innebär, att avtalet inte medför ändring i specialavtalet angående LKAB:s beskattning.

3 Innehållet i avtalet, protokollet och förslaget till överenskommelse

Det nya avtalet bygger liksom 1962 års avtal på principen att kvantiteten av malm och andra produkter från bolagets gruvor som transporteras till norsk hamn för utskeppning skall vara avgörande för storleken av den norska beskattningen. Denna princip har emellertid i det nya avtalet i två hänseenden uttryckts något annorlunda än i 1962 års avtal. Enligt det nya avtalet är det storleken av skeppningarna från norsk hamn som är avgörande för den norska skattens storlek medan 1962 års avtal föreskrev, att kvantiteten malm och andra gruvprodukter som med järnväg transporterades till norsk hamn skulle bestämma skattens storlek i Norge. Transport av malm till norsk hamn för lagring kommer alltså inte att påverka beskattningens storlek. Avgörande blir i stället utskeppningen av malm från norsk hamn från lager där. Vidare är det enligt det nya avtalet den faktiskt utskeppade kvantiteten, uttryckt i ton, som bestämmer den norska beskattningens storlek, medan det enligt 1962 års avtal var relationen mellan transporterad kvantitet malm till norsk resp. svensk hamn som var avgörande.

På andra punkter finns emellertid viktiga principiella skillnader mellan tidigare avtalsregleringar och det nya avtalet. Medan enligt tidigare avtal den andel av bolagets vinst som fick beskattas i Norge var densamma vid statlig och kommunal beskattning, i regel 10 %, gäller enligt det nya avtalet, att en större andel av vinsten får beskattas vid den kommunala beskattningen än vid den statliga. Vidare innehåller det nya avtalet den viktiga nyheten, att bolagets kommunala inkomstskatt i Norge aldrig skall understiga visst i avtalet angivet minimibelopp, oavsett om skatten, om den beräknats med utgångspunkt från bolagets vinst, skulle understiga detta belopp. Möjlighet finns emellertid att ändra minimibeloppet under avtalets giltighetstid.

Art. 1 i avtalet innehåller bestämmelser om hur stor andel av bolagets vinst som får beskattas i Norge och om det nyss nämnda minimibeloppet. Enligt *punkt 1* skall vid den statliga beskattningen 10 % av bolagets totala inkomst beskattas i Norge. Detta överensstämmer med vad som i normalfallet gällde enligt 1962 års avtal. Punkterna 2—4 reglerar storleken av bolagets skatt vid den kommunala inkomstbeskattningen i Norge. Enligt *punkt 2* skall normalt 12 % av bolagets totala inkomst beskattas i Norge. Denna andel gäller dock endast om den totala mängden malm eller andra produkter från bolagets gruvor, som utskeppas från norsk hamn, under beskattningsåret inte överstiger 22 milj. ton. Överstiger skeppningarna denna kvantitet, ökas den nyss angivna andelen. Bestämmelser härom finns i *punkt 3*. Enligt dessa bestämmelser ökas andelen med en promilleenhet för varje fullt antal milj. ton varmed utskeppningarna överstiger 22 milj. ton. Om utskeppningarna för ett beskattningsår

uppgår till 25 milj. ton, ökas således den andel av bolagets inkomst som får beskattas kommunalt i Norge från 12 % till 12,3 %. Det kan i detta sammanhang nämnas, att malmtransporterna till Narvik ökade från 12,5 milj. ton år 1961 till 22,1 milj. ton år 1974. År 1975 sjönk transporterna till 15,5 milj. ton och uppgick år 1976 till 17,9 milj. ton och år 1977 till ca 14,4 milj. ton. Utskeppningarna från Narvik under åren 1975, 1976 och 1977 uppgick till 15,3, 17,6 resp. 14,4 milj. ton. *Punkt 4* behandlar den tidigare nämnda minimiskatten. Enligt denna punkt skall LKAB:s kommunala inkomstskatt i Norge inte för något beskattningsår understiga ett belopp motsvarande 4 milj. svenska kr. Enligt *art. 3 punkt 1* kan emellertid en stat vart tredje år under avtalets giltighetstid påkalla förhandlingar om ändring av det i *art. 1 punkt 4* angivna minimibeloppet. Om överenskommelse inte nås vid sådana förhandlingar, kan avtalet sägas upp under avtalsperioden i enlighet med bestämmelserna i *art. 6*.

Art. 2 i avtalet reglerar beskattningen på svensk sida. Enligt *punkt 1* utgår svensk inkomstskatt på 90 % av bolagets totala inkomst. Detta gäller även vid den kommunala beskattningen trots att den andel av inkomsten som får beskattas kommunalt i Norge uppgår till 12 % eller mer. Det nya avtalet avviker på denna punkt från 1962 års avtal. Som jag har nämnt tidigare föreskrev detta avtal, att den del av bolagets inkomst, som enligt avtalet inte skulle beskattas i Norge, skulle beskattas i Sverige. I det nya avtalet har emellertid *punkt 2* införts regler som är avsedda att förhindra dubbelbeskattning av bolagets inkomst till den del norsk kommunal inkomstskatt utgår på större andel av inkomsten än 10 %. Reglerna innebär, att norsk kommunal inkomstskatt, som utgår på ett belopp som överstiger 10 % av bolagets totala inkomst, skall avräknas från bolagets svenska statliga inkomstskatt. Bolagets svenska kommunala inkomstskatt skall däremot inte tas i anspråk för avräkning. Avräkningsreglerna i *punkt 2* gäller även det minimibelopp som bolaget har erlagt som norsk kommunal inkomstskatt enligt *art. 1 punkt 4*. För att minska risken för bolaget att avräkningsrätten går förlorad för något beskattningsår på grund av att bolaget för detta år inte skall erlägga svensk statlig inkomstskatt eller skall erlägga sådan skatt med lägre belopp än avräkningsbar norsk skatt, har i avtalet tagits in regler, som ger möjlighet för bolaget att utnyttja avräkningsrätten under sex år närmast efter ifrågavarande beskattningsår (*punkt 3*).

Bestämmelserna i *art. 3 punkt 1* har berörts i samband med redogörelsen för *art. 1 punkt 4*. I *punkt 2* har tagits in regler, som i sak återfanns även i 1962 års avtal och som tidigare har berörts i samband med redogörelsen för sistnämnda avtal. Det nya avtalet liksom 1962 års avtal saknar särskilda regler om inkomstberäkningen. Bestämmelserna i *punkt 2* ger dock möjlighet för de båda staternas behöriga myndigheter att träffa särskild överenskommelse om inkomstberäkningen. Som jag nämnde inledningsvis har de båda förhandlingsdelegationerna enats om

ett förslag till sådan överenskommelse. Jag avser att senare återkomma med en redogörelse för förslagets innehåll.

I *art. 4* anges vilka myndigheter som är behöriga att träffa överenskommelse enligt *art. 3* punkt 2.

Enligt *art. 5* skall avtalet ratificeras. Avtalet träder i kraft med utväxlingen av ratifikationshandlingarna och blir tillämpligt på inkomst som har uppburits år 1976 eller senare år. Då 1962 års avtal tillämpades sista gången beträffande 1975 års inkomst, uppkommer ingen avtalslös period mellan de båda avtalen.

Art. 6 innehåller regler om uppsägning av avtalet. Uppsägning får normalt ske tidigast år 1981. Som jag har nämnt tidigare får dock uppsägning ske dessförinnan, om överenskommelse enligt *art. 3* punkt 1 inte kan nås. Vidare får avtalet sägas upp före år 1981, om förutsättningarna för avtalet väsentligen rubbas genom strukturella förändringar inom LKAB.

Protokollet utgör en integrerande del av avtalet. I protokollet har angivits vilka norska statliga och kommunala inkomstskatter som omfattas av avtalet. Det bör påpekas, att den i Norge utgående fastighetsskatten ("eiendomsskatten"), som utgår på bolagets fastigheter i Norge, icke omfattas av avtalet. Vidare avger de båda staterna i protokollet en gemensam deklARATION, vari man slår fast, att avtalet utgör en förhandlingsprodukt med schablonmässigt utformade beskattningsregler. Avtalet skall enligt deklARATIONEN inte anses prejudicerande för vinstfördelningen, om avtalet skulle upphöra att gälla.

Som nämndes i samband med redogörelsen för *art. 3* punkt 2 i avtalet har de båda förhandlingsdelegationerna upprättat ett förslag till *överenskommelse* som skall träffas av de behöriga myndigheterna med stöd av denna punkt.

I *punkt 1* i förslaget slås fast den redan enligt tidigare avtalsregleringar gällande principen, att bolagets inkomstberäkning skall godtas vid beskattningen i Norge, om beräkningen stämmer överens med svenska beskattningsregler. *Punkt 2* innehåller undantag från denna regel. Undantagen är i sak desamma som de som gällde enligt 1962 års avtal. Sålunda får vissa avdrag, som medges vid beskattningen i Sverige, återläggas vid den norska beskattningen. Detta gäller avdrag för föreningsavgifter, substansminskning av gruva, koncernbidrag samt avsättning till vissa fonder såsom investeringsfond, miljöfond etc. Enligt *punkt 3* skall den del av de avdrag, som på grund av bestämmelserna i *punkt 2* inte har medgivits vid beskattningen i Norge, i stället medges vid bolagets svenska beskattning. Bestämmelsen avviker delvis från vad som gällde enligt 1962 års avtal. Som jag nämnde vid redogörelsen för detta avtal, medgavs avdrag för föreningsavgifter och substansminskning endast i den mån bolagets inkomst beskattades i Sverige, dvs. i regel med 90 % av avdragets totala belopp. Anledningen till de nya bestämmelserna är

att det ansetts obilligt att bolaget beskattas för hela sin inkomst men inte får fullt avdrag för samtliga avdragsgilla kostnader. *Punkterna 4 och 5* är nya och motsvarar principiellt på intäktsidan vad *punkterna 2 och 3* föreskriver på avdragssidan. Statsbidrag som bolaget erhåller på grund av lagerökning och andra liknande statsbidrag skall inte tas med vid beskattningen i Norge men skall beskattas i sin helhet i Sverige. *Punkt 6* slutligen föreskriver, att inkomst av viss verksamhet, som bolaget bedriver i Norge, antingen direkt eller genom norskt bolag, och som inte direkt hänger samman med gruvhanteringen, inte skall räknas med vid uppdelningen av beskattningen enligt avtalet. Sådan inkomst beskattas endast i Norge.,

4 Remissyttrandena

4.1 Avtalet och protokollet

Avtalet och protokollet har i sak godtagits eller lämnats utan erinran av samtliga remissinstanser utom *LKAB*. Bolaget menar att man inte kan biträda en överenskommelse som medför ökad skattebelastning för bolaget. Enligt bolaget utgör visserligen den föreslagna avtalskonstruktionen inte någon belastning för bolaget vid den vinstnivå som bolaget tidigare har kunnat uppvisa. Under nuvarande förhållanden med en allvarlig försämring av bolagets ekonomi är det emellertid enligt bolaget viktigt, att bolaget inte får en ökad skattebelastning. Den minimiskatt som på grund av bestämmelserna i art. 1 punkt 4 i avtalet skall utgå till Narviks kommun innebär enligt bolaget en sådan merbelastning, vilken bolaget under nuvarande förhållanden inte anser sig kunna godta. Bolaget önskar att avtalet arbetas om i detta hänseende eller, om detta inte är möjligt, att bolaget på annat sätt erhåller kompensation för den ökade skattebelastningen.

Kammarrätten i Stockholm har gjort ett påpekande beträffande relationen mellan förevarande avtal och 1971 års allmänna dubbelbeskattningsavtal med Norge. Kammarrätten erinrar om att art. 28 i 1971 års dubbelbeskattningsavtal föreskriver, att dubbelbeskattningsavtalet inte ändrar 1962 års specialavtal rörande *LKAB:s* beskattning. Denna bestämmelse saknar enligt kammarrätten numera aktualitet, eftersom 1962 års avtal har upphört att gälla. Kammarrätten föreslår, att art. 28 i 1971 års avtal ändras så att hänvisningen i stället avser förevarande avtal eller att förevarande avtal kompletteras med en förklaring att det skall gälla oavsett bestämmelserna i 1971 års avtal.

4.2 Överenskommelsen

Förslaget har i huvudsak lämnats utan erinran av remissinstanserna. *Riksskatteverket* anser att punkt 3 är oklar och bör formuleras om men

har ingen erinran mot bestämmelsens sakliga innehåll. Svenska kommunförbundet däremot har erinringar i sak mot innehållet i punkt 3. Förbundet finner, att den avdragsrätt vid beskattningen i Sverige som föreskrivs i denna punkt innebär en försämring i beskattningshänseende för svenska staten och de berörda svenska kommunerna i jämförelse med 1962 års avtal. Förbundet menar, att det inte finns någon anledning att medge sådana avdrag, i varje fall inte vid den svenska kommunala inkomstbeskattningen.

5 Föredraganden

Skatteförhållandena för ett svenskt företag med verksamhet i Norge regleras normalt enligt gällande allmänna dubbelbeskattningsavtal. Mellan Sverige och Norge har sådana avtal funnits sedan år 1947. Nuvarande avtal ingicks år 1971. Enligt de principer som gällt och som allmänt gäller enligt dessa avtal får ett svenskt företag beskattas i Norge om företaget är så fast etablerat där att företaget anses ha ett s. k. fast driftställe där.

LKAB påbörjade utskleppning av svensk malm över norsk hamn (Narvik) redan år 1903. Efter vissa tvister i inledningsskedet accepterade bolaget så småningom, att bolagets verksamhet i Norge var av den omfattningen att en del av bolagets vinst kunde beskattas där. Sådan beskattning skedde till en början skönsmässigt för varje år. Ganska snart fann man det dock önskvärt att utforma mer bestämda normer för beskattningen. Detta skedde första gången år 1913. En då träffad överenskommelse innebar i princip, att 10 % av bolagets inkomst beskattades i Norge och återstoden i Sverige. År 1937 ersattes överenskommelsen av ett specialavtal av i huvudsak samma innehåll som den tidigare överenskommelsen. 1937 års avtal ersattes år 1962 av ett nytt avtal med i stort sett samma inkomstfördelning som tidigare överenskommelse och avtal. Det nya avtalet medgav dock vissa justeringar av inkomstfördelningen beroende på kvantiteten transporterad malm. 1962 års avtal upphörde att gälla vid utgången av år 1975 efter uppsägning från norsk sida.

Förslaget till nytt avtal och protokoll bygger i huvudsak på 1962 års avtal. Liksom tidigare fastställs i avtalet den andel av bolagets inkomst som normalt skall beskattas i Norge. Det nya avtalet föreskriver vidare, liksom 1962 års avtal, att vissa justeringar kan ske i denna andel, beroende på utskleppade malmkvantiteter. På två punkter avviker dock det nya avtalet i dessa hänseenden från 1962 års avtal. Den första avvikelser innebär, att den andel av LKAB:s inkomst som får beskattas i Norge är olika vid den statliga och vid den kommunala beskattningen. Enligt 1962 års avtal fick normalt 10 % av bolagets inkomst beskattas i Norge både statligt och kommunalt. I det nya avtalet kvarstår denna an-

del såvitt gäller den statliga beskattningen men i fråga om den kommunala beskattningen har den normalt gällande andelen höjts till 12 %. Den andra avvikelserna gäller justeringen av den andel som får beskattas i Norge med hänsyn till kvantiteten transporterad malm. Sådan justering skall enligt det nya avtalet ske endast vid den norska kommunala beskattningen.

Den väsentligaste nyheten i det nya avtalet är dock att ett minimibelopp fastställs i avtalet såvitt gäller bolagets kommunala inkomstskatt i Norge. Sådan skatt skall alltid utgå med ett belopp som motsvarar lägst 4 milj. svenska kr. oberoende av om skatteberäkning enligt avtalet på grundval av bolagets verkliga vinst skulle medföra lägre norsk kommunal inkomstskatt. En stat kan dock vart tredje år under avtalets giltighetstid påkalla förhandlingar om storleken av ifrågakvarande belopp. I praktiken innebär bestämmelsen om minsta skattebelopp en begränsning av bolagets skattskyldighet till norsk kommunal inkomstskatt enligt norsk skattelagstiftning. Jag vill understryka, att bestämmelsen inte tillskapar någon skattskyldighet för LKAB utöver vad som utan avtal skulle gälla enligt svensk eller norsk skattelagstiftning.

Avtalet och protokollet har, om man bortser från bestämmelsen om garanterat minsta belopp av norsk kommunal inkomstskatt, i sak godtagits eller lämnats utan erinran av samtliga remissinstanser. I fråga om nyssnämnda garantibelopp har emellertid LKAB haft invändningar, eftersom bestämmelsen med hänsyn till bolagets nuvarande besvärliga ekonomiska situation innebär en ökad skattebelastning för bolaget, för vilken bolaget önskar kompensation i annan ordning, om inte avtalet kan ändras på denna punkt.

Jag har förståelse för att LKAB särskilt under nuvarande förhållanden har ett starkt intresse av att undvika ökad skattebelastning. Det har emellertid vid förhandlingarna inte varit möjligt att undvika en bestämmelse av detta slag på grund av Narviks stora ekonomiska beroende av bolaget. LKAB är det utan jämförelse största företaget i kommunen och ett bortfall av hela eller större delen av inkomstskatten från bolaget skulle vara katastrofal för kommunens ekonomi. Det är därför inte realistiskt att räkna med ett avtal utan denna garantibestämmelse. Inte heller synes det lämpligt eller möjligt att i annan ordning, t. ex. genom svenska statsbidrag, kompensera bolaget för den ökade skattebelastningen. Jag vill emellertid i detta sammanhang peka på den möjlighet som finns enligt art. 2 punkt 3 i avtalet att under sex år efter beskattningsåret avräkna norsk kommunal inkomstskatt mot svensk statlig inkomstskatt. Vidare finns viss möjlighet att senare få till stånd en reduktion av minimiskatten, om bolagets ekonomiska och andra förhållanden då ger anledning till detta.

Beträffande kammarrättens påpekande att hänvisningen till 1962 års avtal i art. 28 i 1971 års dubbelbeskattningsavtal numera saknar aktuali-

tet, vill jag nämna, att det finns anledning att tro, att ett multilateralt dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska staterna kommer att träffas inom en nära framtid. Detta avtal kommer att hänvisa till vid varje tidpunkt gällande specialavtal om LKAB:s beskattning. I praktiken är det vidare helt klart, att det nya specialavtalet helt ersätter 1962 års avtal. Någon ändring av 1971 års dubbelbeskattningsavtal eller komplettering av det nya specialavtalet för att under en övergångstid formellt bekräfta detta är därför inte nödvändig.

Beträffande förslaget till överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna har Svenska kommunförbundet ifrågasatt om det finns skälig anledning att medge bolaget avdrag vid svensk beskattning i de fall som anges i punkt 3 i överenskommelsen. Som jag tidigare har påpekat har bestämmelsen tillkommit för att förhindra att avtalet medför att bolaget inte får fullt avdrag för vissa kostnader. Enligt min mening har bolaget ett berättigat intresse av att få dessa avdrag utan inskränkning och jag anser att den svenska behöriga myndigheten bör bemyndigas ingå överenskommelsen med en bestämmelse av detta sakliga innehåll.

Riksskatteverkets påpekanden beträffande vissa formella brister i utformningen av punkt 3 i överenskommelsen torde i erforderlig utsträckning kunna iakttagas av de behöriga myndigheterna vid ingåendet av överenskommelsen.

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att godkänna avtalet mellan Sverige och Norge angående grunderna för fördelningen av beskattningen av Luosavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster och det protokoll som är fogat till avtalet.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

Avtal mellan Sverige och Norge angående grunderna för fördelningen av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster

Sveriges regering och Norges regering har överenskommit att inkomst som uppburits av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag vid beskattningen skall fördelas enligt följande regler.

Artikel 1

1. Vid statlig inkomstbeskattning skall 10 procent av bolagets totala inkomst beskattas i Norge.

2. Vid kommunal inkomstbeskattning skall 12 procent av bolagets totala inkomst beskattas i Norge, om icke annat föreskrives i punkterna 3 eller 4.

3. Om den totala mängden malm och andra produkter från bolagets gruvor, som utskippas från norsk hamn, under beskattningsåret överstiger 22 miljoner ton, ökas den i punkt 2 angivna andelen av bolagets inkomst som får beskattas i Norge med en promilleenhet för varje fullt antal miljoner ton varmed utskippningen överstiger 22 miljoner ton.

4. Bolagets kommunala inkomstskatt i Norge skall icke för något beskattningsår understiga ett belopp motsvarande 4 miljoner svenska kronor.

Artikel 2

1. Svensk inkomstskatt utgår på 90 procent av bolagets totala inkomst.

2. Från svensk statlig inkomstskatt avräknas ett belopp motsvarande skillnaden mellan norsk kommunal inkomstskatt på 10 procent av bolagets totala inkomst och sådan norsk skatt som uttagits med stöd av artikel 1 punkterna 2—4.

3. Avräkning enligt punkt 2 av denna artikel får senast ske från bolagets skatt för sjätte beskattningsåret närmast efter det för vilket norsk kommunal inkomstskatt erlagts.

Artikel 3

1. Avtalslutande stat kan vart tredje år under avtalets giltighetstid påkalla förhandlingar om det i artikel 1 punkt 4 angivna minsta skattebeloppet.

Avtale mellom Norge og Sverige om grunnsetningene for fordelingen av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inntekter

Norges regering og Sveriges regering er kommet overens om at inntekt oppebåret av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag ved beskattningen skal deles etter følgende regler:

Artikkel 1

1. Ved inntektsbeskattning til staten skal 10 prosent av selskapets totale inntekt skattlegges i Norge.

2. Ved den kommunale inntektsbeskattning skal 12 prosent av selskapets totale inntekt skattlegges i Norge, såfremt ikke annet følger av punkt 3 eller 4.

3. Hvis den totale mengde av malm og andre produkter fra selskapets gruver som utskipes fra norsk havn, i et inntektsår overstiger 22 millioner tonn, økes den i punkt 2 angitte andel av selskapets inntekt som kan skattlegges i Norge med en promille-enhet for hver hele million tonn hvormed utskippningen overstiger 22 millioner tonn.

4. Selskapets kommunale inntektsskatt i Norge skal ikke for noe inntektsår være mindre enn et beløp som svarer til 4 millioner svenske kronor.

Artikkel 2

1. Svensk inntektsskatt beregnes av 90 prosent av selskapets totale inntekt.

2. Fra svensk statlig inntektsskatt fratrekkes et beløp som svarer til differansen mellom norsk kommunal inntektsskatt på 10 prosent av selskapets samlede inntekt og norsk skatt utlignet med hjemmel i artikkel 1 punktene 2—4.

3. Fradrag etter punkt 2 i denne artikkel kan senest skje i selskapets skatt for det sjette inntektsår nærmest etter det år norsk kommunal inntektsskatt ble erlagt for.

Artikkel 3

1. Så lenge avtalen er gyldig kan en kontraherende stat hvert tredje år kreve forhandlingar om det i artikkel 1 punkt 4 angitte minste skattebeløp.

2. I den mån olika regler för inkomstberäkningen tillämpas vid taxeringen i Sverige respektive Norge kan de behöriga myndigheterna genom särskild överenskommelse avgöra hur inkomst som avses i artikel 1 punkterna 1—3 i detta avtal skall beräknas.

Artikel 4

Med behörig myndighet avses i detta avtal i Sverige budgetministern eller den myndighet åt vilken uppdragits att i budgetministerns ställe handha frågor rörande detta avtal och i Norge finansministern eller den myndighet åt vilken uppdragits att i finansministerns ställe handha frågor rörande detta avtal.

Artikel 5

1. Detta avtal skall ratificeras och ratifikationshandlingarna utväxlas i Stockholm snarast möjligt.

2. Detta avtal träder i kraft med utväxlingen av ratifikationshandlingarna och dess bestämmelser tillämpas på inkomst som uppbäres från och med år 1976.

Artikel 6

Detta avtal förblir i kraft tills det uppsäges av endera staten. Envar av staterna kan skriftligen uppsäga avtalet hos den andra staten minst sex månader före utgången av ett kalenderår, dock icke tidigare än år 1981. Uppsägning kan dock ske dessförinnan, om förutsättningarna för avtalet väsentligen rubbas genom strukturella förändringar inom bolaget, eller om överenskommelse efter förhandlingar enligt art. 3 punkt 1 icke kan nås. Sker uppsägning, upphör avtalet att gälla i fråga om inkomst som uppbäres efter det kalenderår då uppsägningen skedde.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat detta avtal.

Som skedde i Oslo den 14 mars 1978 i två exemplar på svenska och norska språken.

För Sveriges Regering
Yngve Möller

För Norges Regering
Per Kleppe

2. I den utstrekning det användes forskjellige regler for inntektsberegningen ved ligningen i henholdsvis Norge og Sverige, kan de kompetente myndighetene ved særskilt overenskomst avgjøre hvordan inntekt som omhandlet i artikkel 1 punktene 1—3 i denne avtale skal beregnes.

Artikkel 4

Som kompetent myndighet anses i denne avtale i Norge finansministeren eller den myndighet som har fullmakt til i finansministerens sted å behandle spørsmål som gjelder denne avtale, og i Sverige budgetministeren eller den myndighet som har fullmakt til i budgetministerens sted å behandle spørsmål som gjelder denne avtale.

Artikkel 5

1. Denne avtale skal ratifiseres, og ratifikasjonsdokumentene skal snarest mulig utveksles i Stockholm.

2. Denne avtale trer i kraft ved utvekslingen av ratifikasjonsdokumentene og dens bestemmelser anvendes på inntekt oppebåret fra og med året 1976.

Artikkel 6

Denne avtale forblir i kraft inntil den oppsies av en av statene. Hver av statene kan skriftlig si opp avtalen overfor den annen stat senest innen seks måneder før utgangen av et kalenderår, dog ikke tidligere enn i 1981. Oppsigelse kan likevel skje forut for dette tidspunkt, hvis forutsetningene for avtalen vesentlig forrykkes gjennom strukturelle forandringer innenfor selskapet, eller hvis overenskomst etter forhandlinger i henhold til artikkel 3 punkt 1 ikke kan nås. Skjer oppsigelse, opphører avtalen å gjelde for inntekt oppebåret etter det kalenderår da oppsigelsen skjedde.

Til bekræftelse av foranstående har de underteignede, som er behørig bemyndiget til det av sine respektive Regjeringer, underskrevet denne avtale.

Utferdiget i Oslo den 14. mars 1978 i to eksemplarer på norsk og svensk.

For Norges Regjering
Per Kleppe

For Sveriges Regjering
Yngve Möller

Protokoll

Vid undertecknandet av avtalet mellan Sverige och Norge angående grunderna för fördelningen av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster har undertecknade överenskommit, att följande bestämmelser skall utgöra en integrerande del av avtalet.

Uttrycket "statlig inkomstbeskattning" omfattar följande norska skatt på inkomst: statlig inkomstskatt.

Uttrycken "kommunal inkomstbeskattning" och "kommunal inkomstskatt" omfattar följande norska skatter på inkomst:

- a) inkomstskatt till kommuner,
- b) inkomstskatt till fylkeskommuner (från och med inkomståret 1977), och
- c) den gemensamma skatten till Skattefördelningsfonden.

Avtalet tillämpas vidare på alla skatter av samma eller i huvudsak likartat slag som efter tidpunkten för undertecknandet av avtalet uttages vid sidan av eller i stället för de ovan angivna skatterna på inkomst.

Parterna är eniga om att avtalet utgör ett förhandlingsresultat med schablonmässigt utformade beskattningsregler, vilka icke nödvändigtvis återspeglar den faktiska fördelningen av vinsten på bolagets verksamhet i Sverige respektive Norge. Avtalet kan därför icke anses som prejudicerande för vinstfördelningen för det fall att avtalet skulle upphöra att gälla.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat detta protokoll.

Som skedde i Oslo den 14 mars 1978 i två exemplar på svenska och norska språken.

För Sveriges Regering
Yngve Möller

För Norges Regering
Per Kleppe

Protokoll

Ved undertegningen av avtalen mellom Norge og Sverige om grunnsetningene for fordelingen av beskatningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inntekter er undertegnede kommet overens om at følgende bestemmelser skal utgjøre en integrerende del av avtalen.

Uttrykket "inntektsbeskatning til staten" omfatter følgende norske skatt av inntekt: statlig inntektsskatt.

Uttrykkene "kommunal inntektsbeskatning" og "kommunal inntektsskatt" omfatter følgende norske skatter av inntekt:

- a) inntektsskatt til kommuner,
- b) inntektsskatt til fylkeskommuner (fra og med inntektsåret 1977), og
- c) fellesskatt til Skattefordelingsfondet.

Avtalen gjelder for øvrig alle skatter av samme eller vesentlig lignende art som i tillegg til eller i stedet for de ovenfor angitte skatter av inntekt blir utskrevet etter tidspunktet for undertegningen av avtalen.

Partene er enige om at avtalen utgjør et forhandlingsresultat med sjablonmessig utformede beskatningsregler, hvilket ikke nødvendigvis gjenspeiler den faktiske fordeling av inntekten ved selskapets virksomhet i Sverige, respektive Norge. Avtalen kan derfor ikke anses som prejudiserende for inntektsfordelingen for det tilfelle at avtalen skulle opphøre å gjelde.

Til bekreftelse av foranstående har de undertegnede, som er behørig bemyndiget til det av sine respektive Regjeringer, underskrevet dette protokoll.

Utferdiget i Oslo den 14. mars 1978 i to eksemplarer på norsk og svensk.

For Norges Regjering
Per Kleppe

For Sveriges Regjering
Yngve Möller

Överenskommelse enligt artikel 3 punkt 2 i avtalet den 14 mars 1978 mellan Sverige och Norge angående grunderna för fördelningen av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster

Med stöd av artikel 3 punkt 2 i ovannämnda avtal har de behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna träffat följande överenskommelse.

1. Om bolagets inkomstberäkning står i överensstämmelse med svenska beskattningsregler skall den godtas vid taxering i Norge, såvida icke annat föreskrives nedan.

2. Vid beskattning i Norge får inkomstberäkning ske som om avdrag ej yrkats för föreningsavgifter, substansminskning av gruva, koncernbidrag eller avsättning till investeringsfond, miljöfond eller därmed jämförlig fondavsättning.

3. Belopp som enligt punkt 2 icke skall nedbringa den i Norge skattepliktiga andelen av bolagets inkomst får i stället dragas av vid beräkning av skattepliktig inkomst i Sverige.

4. Vid beskattning i Norge skall inkomstberäkning ske som om bolaget ej erhållit statsbidrag på grund av lagerökning eller därmed jämförligt statligt bidrag.

5. Belopp som enligt punkt 4 icke skall ingå i den i Norge skattepliktiga andelen av bolagets inkomst får i sin helhet beskattas i Sverige.

6. Vid beräkning av den inkomst som i beskattningshänseende skall fördelas enligt artikel 1 punkterna 1—3 i avtalet skall hänsyn icke tagas till inkomst förvärvad av A/S Bukserbåter och ej heller till inkomst förvärvad genom bogserbåtsverksamhet eller mäklarverksamhet bedriven i Narvik av LKAB. Sådan inkomst beskattas endast i Norge.

